

SIKKERHETSDATBLAD

SALMIAKK

SDS i henhold til EUROPAPARLAMENTS- OG RÅDSFORORDNING (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering og godkjenning av samt begrensninger for kjemikalier (REACH), Annex II-EU

AVSNITT 1: IDENTIFIKASJON AV STOFFET/STOFFBLANDINGEN OG AV SELSKAPET/FORETAKET

Utgitt dato 15.06.2015

1.1. Produktidentifikator

Kjemikaliets navn SALMIAKK

1.2. Identifiserte relevante bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som det advares mot

Produktgruppe Alkalisk vannbasert rengjøringsmiddel

Kjemikaliets bruksområde Fettløser, flekkfjerner, grovrengjøring, vindusvask, vaskeforsterker

1.3. Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

Produsent

Firmanavn Renholdsbutikken AS
Besøksadresse Schweigaardsgt.34 F
Postadresse Schweigaardsgt.34 F
Postnr. N-0191
Poststed OSLO
Land NORGE
Telefon 41 73 10 00
Telefaks 22 17 44 35
E-post post@renholdsbutikken.no
Hjemmeside http://www.renholdsbutikken.no
Org. nr. 972405825
Kontaktperson Christian Bonde

1.4. Nødtelefonnummer

Nødtelefon Giftinformasjonen, døgnåpen:22 59 13 00

AVSNITT 2: FAREIDENTIFIKASJON

2.1. Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen

Klassifisering i henhold til CLP (EC) Skin Corr 1B; H314
No 1272/2008 [CLP/GHS] Eye Dam. 1; H318
STOT SE3; H335
Beregningsmetode.

Klassifisering merknader CLP Klassifisering er påvirket av pH verdi

2.2. Merkingselementer

Farepiktogrammer (CLP)

Sammensetning på merkeetiketten Ammoniakk-løsning:5 - 10 %, Vann:60 - 100 %

Signalord	Fare
Faresetninger	H314 Gir alvorlige etseskader på hud og øyne. H318 Gir alvorlig øyeskade. H335 Kan forårsake irritasjon av luftveiene.
Sikkerhetssetninger	P260 Ikke innånd støv/røyk/gass/tåke/damp/aerosoler. P280 Benytt vernehansker /verneklær/vernebriller/ansiktsskjerm. P305 + P351 + P338 VED KONTAKT MED ØYNE: Skyll forsiktig med vann i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser dersom dette enkelt lar seg gjøre. Fortsett skyllingen. P303 + P361 + P353 VED HUDKONTAKT (eller håret): Tilsølte klær må fjernes straks. Skyll/dusj huden med vann. P301 + P330 + P331 VED SVELGING: Skyll munnen. IKKE framkall brekning. P310 Kontakt umiddelbart et GIFTINFORMASJONSSENTER eller lege.
Supplerende etikett informasjon	Må ikke blandes med klor, utvikler giftig klogass.

2.3 Andre farer

PBT / vPvB	Produktet klassifiseres som Toksisk for akvatiskmiljø iht. Klassifisering i henhold til CLP (EC) No 1272/2008 (Forøvrig informasjon, se seksjon 12)
Andre farer	Helse: Produktet vil kunne irritere ånderett, hud, øyne og slimhinner. Ved lengre tids kontakt kan øyne og slimhinner skades. Kan gi åndenød. Ved kontakt med klorholdige produkter kan farlig klogass dannes. Farlig ved svelging. Miljø: Utslipp ved normal bruk av produktet er ikke forventet å medføre noen miljøfare. Ammoniakk forekommer naturlig.

AVSNITT 3: SAMMENSETNING/OPPLYSNINGER OM BESTANDELER

3.2. Stoffblandinger

Komponentnavn	Identifikasjon	Klassifisering	Innhold
Ammoniakkløsning	CAS-nr.: 1336-21-6 EC-nr.: 215-647-6 Indeksnr.: 007-001-01-2	Aquatic Acute 1; H400 STOT SE3; H335 Skin Corr 1B; H314	5 - 10 %
Vann	CAS-nr.: 7732-18-5		60 - 100 %
Komponentkommentarer	Ammoniakkløsningen benyttet i blandingen er i så lav konsentrasjon at klassifisering om Aquatic Acute bortfaller. (Opplysning fra råvareleverandør) R- og H-setningenes fullstendige ordlyd i pkt 16		

AVSNITT 4: FØRSTEHJELPSTILTAK

4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Generelt	Ved ubehag eller i tvilstilfelle må lege kontaktes. Ta med 16 punkts sikkerhetsdatablad.
Innånding	Bring den skadde ut i frisk luft. Ro og varme. Ved bevisløshet, løs stramt sittende klær. Vedåndetrettsstans eller hjertestans, gi kunstig åndedrett eller hjertekompresjon. Kontakt lege.
Hudkontakt	Tilsølt tøy fjernes straks. Skyll med vann. Hvis hudirritasjon fortsetter kontakt lege.
Øyekontakt	Får man stoffet i øynene, skyll straks med store mengder vann, og kontakt lege.
Svelging	Drikk mye vann eller melk. Fremkall ikke brekninger. Kontakt lege.

4.2. De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Generelle symptomer og virkninger	Etseskader grunnet hud og øyekontakt. Pustevansker, ubehag og svimmelhet grunnet innånding.
-----------------------------------	--

4.3. Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Dette Sikkerhetsdatablad er utarbeidet i Eco Publisher (EcoOnline)

Særskilt førstehjelpsutstyr	Øyenskylleflaske eller mulighet for øyeskylling.
Annen informasjon	Se punkt 11 i sikkerhetsdatablad for helsefarer.

AVSNITT 5: BRANNSLOKKINGSTILTAK

5.1. Sløkkingsmidler

Passende brannslukningsmidler	Velges i forhold til omgivende brann. Produktet er ikke klassifisert som brennbart.
-------------------------------	---

5.2. Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Brann- og eksplosjonsfarer	Ikke klassifisert som brannfarlig.
----------------------------	------------------------------------

5.3. Råd til brannmannskaper

Personlig verneutstyr	Bruk friskluftsmaske når produktet er involvert i brann.
-----------------------	--

AVSNITT 6: TILTAK VED UTILSIKTET UTSLIPP

6.1. Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

Generelle tiltak	Absorber spill for å hindre materiell skade.
Sikkerhetstiltak for å beskytte personell	Benytt personlig verneutstyr som anngitt i punkt 8 i sikkerhetsblad.

6.1.1. For ikke-innsatspersonell

Nødprosedyrer	Hold unødvendig personell unna.
---------------	---------------------------------

6.2. Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Sikkerhetstiltak for å beskytte ytre miljø	Forhindre utslipp av større mengder konsentrat ut i vassdrag, grunn eller kloakk.
--	---

6.3. Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Metoder for opprydding og rengjøring	Spill tas opp med absorberende materiale. Samles opp i egnede beholdere.
Opprydding	Etter oppsamling, spyl godt med vann. Produktet vil fordampe av seg selv, og brytes raskt ned.

6.4. Henvisning til andre avsnitt

Andre anvisninger	I sikkerhetsdatablad: Punkt 8 for verneutstyr. Punkt 12 for miljøopplysninger. Punkt 13 for behandling av avfall.
-------------------	--

AVSNITT 7: HÅNTERING OG LAGRING

7.1. Forsiktighetsregler for sikker håndtering

Håndtering	Bland aldri produktet med andre stoffer uten kunnskap om at dette er uten risiko. Sørg for tilstrekkelig med ventilasjon. Unngå søl, Unngå kontakt med hud og øyne.
------------	---

7.2. Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter

Oppbevaring	Oppbevares utilgjengelig for barn. Emballasjen skal holdes tett lukket. Lagres tørt og kjølig. Oppbevares utilgjengelig for barn. Produktet skal oppbevares i original emballasjen.
Spesielle egenskaper og farer	Produktet inneholder sterke baser som gir en høy pH.
Annen informasjon	Det er betalt vederlag for innsamling og gjenvinning av plastemballasjen. For mer informasjon kontakt: Grønt Punkt Norge AS.

Betingelser for sikker oppbevaring

Ytterligere informasjon om lagringsforhold	Lagres adskilt fra syrer, klor og klorholdige produkter
--	---

7.3. Særlig(e) sluttanvendelse(r)

AVSNITT 8: EKSPONERINGSKONTROLL/PERSONBESKYTTELSE

8.1. Kontrollparametere

Tiltaks- og grenseverdier

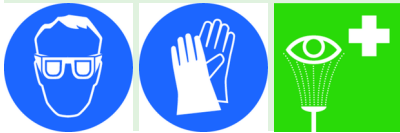
Komponentnavn	Identifikasjon	Verdi	Norm år
Ammoniakkløsning	CAS-nr.: 1336-21-6	8 t.: 25 ppm	2007
	EC-nr.: 215-647-6	8 t.: 18 mg/m ³	
	Indeksnr.: 007-001-01-2		

Annen informasjon om grenseverdier Produktet bør blandes i kaldt vann, da dette gir mindre avgassing av løsemidler. God generell ventilasjon skulle være tilstrekkelig til å kontrollere nivået av luftforurensning.

8.2. Eksponeringskontroll

Begrensning av eksponering på arbeidsplassen Mulighet for øyeskylling skal finnes på arbeidsplassen. Sørg for god ventilasjon.

Varselsskilt

Åndedrettsvern

Åndedrettsvern Ved bruk som fører til forstøvning eller ved mangelfull ventilasjon benytt åndedrettsvern med kombinasjonsfilter eller type ABEK-filter (EN 14387) Bruk åndedrettsvern og komponenter som er testet og godkjent etter standarder som NIOSH (US) eller CEN (EU).

Håndvern

Håndvern Bruk vernehansker av motstandsdyktig materiale; f.eks. PVC, Nitril eller Neopren. Gjennombruddstiden er ikke kjent. De valgte vernehanskene må tilfredsstillende spesifiseringen til EU Direktiv 89/686/EØF og standarden EN 374 derivert fra direktivet.

Ytterligere håndbeskyttelsestiltak Vask alltid hendene etter bruk. Påfør fuktighetsbevarende krem.

Øye- / ansiktsvern

Øyevern Bruk vernebriller med sidebeskyttelse eller heldekkende ansiktsskjærm. Øyebeskyttelse som benyttes bør være testet og godkjent i henhold til standarder som NIOSH (US) og EN 166 (EU).

Hudvern

Annet hudvern enn håndvern Ved fare for sprut/søl eller hudkontakt: Bruk verne/arbeidsklær som er kjemikaliesikre.

Passende miljømessig eksponeringskontroll

Begrensning av miljøeksponering Behandles i samsvar med god yrkesmessig hygiene og sikkerhetsmessig praksis.

Annen informasjon

Annen informasjon Det må ikke spises, drikkes eller røykes under arbeidet. Produktet bør blandes i kaldt vann, da dette gir mindre avgassing av løsemidler. Sørg for egnet ventilasjon, spesielt i lukkede rom.

AVSNITT 9: FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

9.1. Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Tilstandsform	Flytende væske
Farge	Klar, fargeløs.

Lukt	Ammoniakk
pH (handelsvare)	Verdi: 12,5
Kommentarer, pH (bruksløsning)	11 i 1% løsning
Smeltepunkt/smeltepunktintervall	Verdi: 0
Kokepunkt / kokepunktintervall	Verdi: 100
Relativ tetthet	Verdi: 0,95
Løselighet i vann	Lettløslig i vann

9.2. Andre opplysninger

Fysikalske farer

Luktgrense	5-10 ppm
------------	----------

Andre fysiske og kjemiske egenskaper

Kommentarer	Ingen ytterligere kommentarer
-------------	-------------------------------

AVSNITT 10: STABILITET OG REAKTIVITET

10.1. Reaktivitet

Reaktivitet	Ingen kjente reaksjoner ved normal bruk
-------------	---

10.2. Kjemisk stabilitet

Stabilitet	Produktet er stabilt ved de angitte lagrings- og bruksbetingelser. Oppvarming kan gi damper (ammoniakk-gass) som kan danne eksplosive blandinger med luft.
------------	--

10.3. Mulighet for farlige reaksjoner

Risiko for farlige reaksjoner	Vær oppmerksom på risikoen for sammenblanding i avløp ved bruk av forskjellige typer kjemikalier.
-------------------------------	---

10.4. Forhold som skal unngås

Forhold som skal unngås	Unngå oppbevaring i direkte sollys eller på varme steder.
-------------------------	---

10.5. Uforenlige materialer

Materialer som skal unngås	Kan korrodere aluminium, kopper, sink og andre lettmetaller. Danner eksplosive forbindelser med enkelte syrer, klor, brom og jod og forbindelser med oksyder av sølv, og kvikksølv.
----------------------------	--

10.6. Farlige nedbrytingsprodukter

Farlige spaltningsprodukter	Produktet må ikke blandes med klorholdige produkter, da giftig klor-gass vil kunne frigjøres. Produktet må ikke blandes med sterke syrer.
-----------------------------	--

AVSNITT 11: TOKSIKOLOGISKE OPPLYSNINGER

11.1. Opplysninger om toksikologiske virkninger

Toksikologiske data fra komponenter

Øvrige helsefareopplysninger

Generelt	Etseskader er den største faren med produktet.
----------	--

Potensielle akutte effekter

Innånding	Innånding av sprøytetåke vil virke irriterende på luftveiene. Innånding av høye dampkonsentrasjoner kan forårsake symptomer som hodepine og kvalme. Kan gi åndenød.
Hudkontakt	Etsende. Ved vedvarende kontakt vil huden avfettes. Det vil kunne gi: tørr sprukken hud samt sår-dannelse.
Øyekontakt	Etsende. Kontakt med øynene kan gi irritasjon og eller kraftige etseskader.
Svelging	Kan virke irriterende på slimhinnene i munn og svelg. Kan gi ubehag, kvalme, brekninger, diare og magesmerter.

Forsinket / Repeterende

Allergi Der er ikke kjent at produktet har allergifremkallende egenskaper.

Kreftfremkallende, mutagene og reproduksjonstoksiske

Kreft Det er ikke kjent at produktet inneholder kreftfremkallende stoffer.

Fosterskadelige egenskaper Det er ikke kjent at produktet kan gi skader på foster.

AVSNITT 12: ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER

12.1. Giftighet

Akutt akvatisk, fisk. Kommentar Produktet klassifiseres som Toksisk for akvatiskmiljø iht. Klassifisering i henhold til CLP (EC) No 1272/2008

Toksikologiske data fra komponenter

Komponent Ammoniakk-løsning

Akutt akvatisk, fisk
Verdi: 0,53 mg/l
Testmetode: LC50
Art: Oncorhynchus mykiss
Varighet: 96 timer

Akutt akvatisk, alge
Verdi: > 5 mg/l
Testmetode: IC50

Akutt akvatisk, Daphnia
Verdi: 25-189 mg/l
Testmetode: EC50
Varighet: 48 Timer

Akvatisk, kommentarer Effekten på vannlevende organismer forårsakes i første rekke av høy pH.

Bioakkumulering Bedømmes som ikke bioakkumulerende.

12.2. Persistens og nedbrytbarhet

Persistens og nedbrytbarhet Ingen data tilgjengelig (ECHA, Substance Identification, PBT assessment)

12.3. Bioakkumuleringsevne

Kommentarer til bioakkumulering Ingen data tilgjengelig (ECHA, Substance Identification, PBT assessment)

12.4. Mobilitet i jord

Mobilitet Blandbar med vann.

12.5. Resultater av PBT og vPvB vurdering

PBT vurderingsresultat Ingen data tilgjengelig (ECHA, Substance Identification, PBT assessment)

vPvB vurderingsresultat Ingen data tilgjengelig (ECHA, Substance Identification, PBT assessment)

12.6. Andre skadevirkninger

Andre skadevirkninger / annen informasjon Store utslipp av sterke alkalier med høy bufferkapasitet til vassdrag o.l. kan øke pH i den grad at det kan medføre fare for vannlevende organismer. Dette gjelder særlig ved lav vannføring.

Miljøopplysninger, konklusjon Produktet er lett nedbrytbart.
Fortynnet produkt i mindre mengder kan slippes ut i avløp.

AVSNITT 13: DISPONERING

13.1. Avfallsbehandlingsmetoder

Egnede metoder til fjerning av kjemikaliet Mindre mengder spyles vekk med vann. Større mengder samles opp og leveres til godkjent mottak

Farlig avfall emballasje Emballasjen skylles i kaldt vann og leveres til resirkulering.

Produktet er klassifisert som farlig avfall Ja

Emballasjen er klassifisert som farlig avfall Nei

Avfallskode EAL 20 01 16 Rengjøringsmidler.

AVSNITT 14: TRANSPORTOPPLYSNINGER

14.1. FN-nummer

ADR	1719
RID	1719
IMDG	1719
ICAO/IATA	1719

14.2. FN-forsendelsesnavn

ADR	ETSENDE ALKALISK VÆSKE, N.O.S.
RID	ETSENDE ALKALISK VÆSKE, N.O.S.
IMDG	CAUSTIC ALKALI LIQUID, N.O.S.
ICAO/IATA	CAUSTIC ALKALI LIQUID, N.O.S.

14.3. Transportfareklasse(r)

ADR	8
Farenr.	80
RID	8
IMDG	8
ICAO/IATA	8

14.4. Emballasjegruppe

ADR	III
RID	III
IMDG	III
ICAO/IATA	III

14.5. Miljøfarer

14.6. Særlige forsiktighetsregler ved bruk

EmS	F-A, S-B
-----	----------

14.7. Bulktransport i henhold til vedlegg II i MARPOL 73/78 og IBC-regelverket

Andre relevante opplysninger

Andre relevante opplysninger	Grunnet liten emballasje størrelse pakkes produktet ofte ut av adr.
------------------------------	---

AVSNITT 15: OPPLYSNINGER OM BESTEMMELSER

15.1. Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen

<p> lover og forskrifter</p> <p> Dette sikkerhetsdatablad er utarbeidet i henhold til forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH), forordning EF 1907/2006</p> <p> Forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (FOR-2008-05-30-516)</p> <p> Forskrift om merking mv av farlige kjemikalier (FOR-2002-07-16-1139)</p> <p> Forskrift om landtransport av farlig gods (FOR-2009-04-01-384)</p>	<p> Kommentarer</p> <p> Dette produktet er merket etsende grunnet høy pH-verdi. Dette produktet brukes sterkt utblandet.</p>
---	--

15.2. Vurdering av kjemikaliesikkerhet

AVSNITT 16: ANDRE OPPLYSNINGER

Klassifisering i henhold til CLP (EC)	Skin Corr 1B; H314;
---------------------------------------	---------------------

No 1272/2008 [CLP/GHS]	Eye Dam. 1; H318; STOT SE3; H335;
Liste over relevante H-setninger (i avsnitt 2 og 3).	H318 Gir alvorlig øyeskade. H400 Meget giftig for liv i vann. H314 Gir alvorlige etseskader på hud og øyne. H335 Kan forårsake irritasjon av luftveiene.
Råd om særlig opplæring	Kontakt leverandør for brukerveiledning og råd.
Viktigste kilder ved utarbeidelsen av Sikkerhetsdatabladet (ikke norske)	Dette HMS databladet er basert på opplysninger fra våre leverandører, Norsk stoffliste, ECHAs C&L-Inventory list, ECHAs Registerd Chemicals og vår nåværende viten. Hensikten er kun ment som en retningsgivede beskrivelse av produktets egenskaper med tanke på helse, miljø og sikkerhet.
Versjon	7
Ansvarlig for Sikkerhetsdatablad	Renholdsbutikken AS